

PÕHJA-TARTUMAA TALUNIMEDEST

Ülle Liitaja

Talunimede kujunemine ja muutumine on pakkunud ja pakub ka edaspidi suurt huvi nii filoloogidele, etnograafidele kui ka ajaloolastele.

Käesolevas artiklis on vaatluse alla võetud viie Põhja-Tartumaa kihelkonna (Laiuse, Maarja-Magdaleena, Palamuse, Torma ja Äksi) talunimed kolme sajandi vältel (ajavahe-
mikus 1582–1858). Allikatena on seejuures kasutatud Poola ja Rootsi revisjonide andmeid aastatest 1582–1592 [1], 1599 [2], 1601 [3], 1624/27 [4], 1638 [5] ja 1688 [6], adramaarevisjonide materjalid aastatest 1721 [7], 1723 [8], 1731 [9], 1738 [10], 1744 [11], 1751 [12], 1758 [13], hingeloenduste andmed aastast 1782, 1795, 1811, 1816, 1826, 1834, 1850, 1858 [14]. Lisaks revisjonidele on kasutatud 19. sajandi alguse vaku-
raamatuid ja maamõõtmiste andmeid [15], kirikumeetri-
kat [16] jne.

Põhja-Tartumaa talunimesid on väga põhjalikult käsitlenud filoloogiadoktor Valdek Pall mitmes artiklis ja monograafias "Põhja-Tartumaa kohanimed" [17]. Ta on jälginud talunimede kujunemist sügavuti ja rikkaliku allikmaterjali põhjal peamiselt filoloogilisest aspektist lähtudes. Käesoleva artikli ülesandeks on täiendada olemasolevat ajaloolis-statistilisest vaatepunktist, mis peaks aitama veelgi põhjalikumalt mõista käsitletavat probleemi. Eesmärgiks on jälgida talunimede püsivust, muutumise sagedust, nimede esinemissagedust ja piirkondlikku eripära. Ka on avarama andmestiku baasil (V. Pallil ei olnud võimalust kasutada 1688. a. revisjoni ja 1721., 1723., 1731. ja 1738. aasta adramaarevisjonide andmeid) võimalik korrigeerida ja täpsustada varem saadud tulemusi.

Talunimedega seoses on oluline mainida Jüri Linnuse ja Heldur Palli artikleid, milles on tähelepanu pööratud lisa- ja isikunimedele [18]. Lisanimed olid juba 16. sajandiks muutunud suhteliselt püsivaks ja kujunenud pere kõigi liikmete kohta käivaks perenimeks. Talu nimetati peremehe lisanime järgi, seega andis talule nime ta peremees. Tolleaegsete lisanimede puhul oli tegemist pere, mitte talu nimega. See oli ka loomulik, kuna talu maad olid kuni talude kruntimõõtmiseni 19. sajandi II poolel ribade ja lappidena laiali kogu küla terri-

tooriumil teiste talude maade vahel ja seega ei olnud talu (v.a. hajatalu) omaette maa-alaline üksus. Kuna talu nimetati peremehe lisanime järgi, siis uue peremehe tulekuga talu võis talu nimi tundmatuse ni muutuda. Talunimede kujunemist mõjutasid sõja-, nälja- ja katkuajad, mis põhjustasid hulgaliselt talunimede kadumist ja hiljem uute ilmumist. 17. sajandi alguse Poola–Rootsi sõda, katk ja nälg, 1695.–1697. aasta suur näljaaeg, Põhjasõda ja 1710. aasta katk tingisid muutusi talupoegade majanduslikus seisundis. Elanike suure suremuse tõttu jäid paljud talud tühjaks, osa laostus. Hilisematel aegadel talud taasasustati ja nimetati uue peremehe järgi. Seetõttu on väga raske kindlaks teha talu järjepidevust 16. sajandi lõpu ja 17. sajandi alguse revisjonide puhul. 1688. aasta revisjoni ja adramaarevisjonide alusel on see juba kergem, kuna adramaarevisjonide spetsifikatsioonid koostati selliselt, et kõigepealt märgiti üles 17. sajandi lõpu talu nimi ning seejärel, milline pere (või pered) elas (elasid) sellel maal revisjoni ajal [19]. Hingeloendite puhul saab talunimede järjepidevust kindlaks teha sealsete elanike võrdlemise abil. Talunimedest võib Eestis öieti rääkida alles 19. sajandi II veerandist alates, mil allikates hakati esmakordselt peremehe lisa- ja eesnime asemel eraldi kirja panema talu nime ning lisanimed kadusid käibelt perekonnanimede panemisega talupoegadele, muutudes tavaliselt talunimeks. Seega kujunesid talunimed peamiselt endistest lisanimedest. Nende püsijäämise jaoks oli oluline, kas lisanimi oli seotud konkreetse talu, pere või isikuga. Kui lisanimi oli seotud konkreetse isikuga, siis oli lisanimi lühema esinemiskestusega ja kadus koos isiku surmaga. Üldiselt olid lisanimed püsivad. Erandiks olid need lisanimed, mis kujunesid ametitest, kui keegi talupoegadest sai ametikoha, sai ta tavaliselt ka uue, ametikohast tuletatud lisanime, kuna selliseid ametikohti peeti külarahva seas tähtsaks.

V. Pall on oma monograafias välja toonud talunimede kujunemise peamised teed ajalõikude kaupa. Ta on jõudnud järeldusele, et väga olulise rühma moodustavad talunimed, mis on kujunenud isikunimedest, peamiselt peremehe lisanimest, aga ka uue peremehe eesnimest. Sageli on endise peremehe lisanimi säilinud, kuigi vahepeal oli peremeheks teise lisa- ja eesnimega talupoeg. Mitme lisanime puhul on talunimena säilinud kas üks või mõlemad isikunimelised lisanimed. Väga suur osa talunimedest on lähtunud ka

elukutset või päritolu märkivatest lisanimedest. 19. sajandil on üksikutel juhtudel talu nimeks kujunenud peremehe perekonnanimi. V. Pall on rühmitanud talude nimesid nende tekkeaja järgi, lähtudes sellest, millal leidus revisjonikirjades esmakordselt vaste tänapäeval eksisteerivale nimele, ja vaadeldnud talunimedede esinemissagedust [20].

Põhja-Tartumaa viie kihelkonna näitel ilmneb, et 1858. a. olemasolnud enamiku talude (67 %) nimed pärinevad 17. või 18. sajandist. 17. sajandi algupolelt või veelgi varasemast ajast oli säilinud väga väike osa talunimedest (1 %). Selliseid on Laiuse kihelkonnast kindlaks tehtud 3 (Ansurahva t. Kodismaa külas, Meesla talu Villakvere külas, Peebuku talu Lõpe külas), Maarja-Magdaleena kihelkonnas 4 (Nolgu talu Vaidavere külas, Polli talu Kõrenduse külas, Sulbi ja Tilvälja talu Odivere külas), Palamuse kihelkonnas 1 (Pällu talu Änkülas), Torma kihelkonnas I (Matsi-Aadu talu Näduvere külas), Äksi kihelkonnas I (Ivaski talu Visusi külas) [21].

17. sajandi 80–ndatest aastatest lähtunud nimed olid 1858. aastal 16 %–l taludest. Et V. Pallil ei olnud võimalust kasutada 1688. aasta revisjoni materjale, siis on ta kõnesoleva perioodi kohta välja toonud vaid Ivaski talu Tuulavere külas, Koimula talu Vaiatu külas, ja Vomba talu Võidivere külas. [22]. Ilmneb, et selliseid talusid oli siiski tunduvalt rohkem. Näitena olgu siinkohal Laiuse kihelkonnast toodud järgmised talud: *Purika* Ellakvere külas, *Mürsi* Alavere külas, *Leppiko* Sootaga külas, *Mello* Kodismaa külas, *Kulometsa* Okatku külas, *Traksi* Pedasi külas, *Kreose* Sadala külas jne.

Umbes kolmandik (31 %) 1858. aastal eksisteerinud talunimedest esines allikmaterjalides esmakordselt ajavahemikus 1721–1758. 18. sajandi lõpust, aastast 1782 on esmakordselt mainitud 19 % talunimedest. 19. sajandist on pärit 33 % talunimedest. Neist enamik (26 %) pärineb sajandi I veerandist, vaid 5 % II veerandist.

Ajavahemikus 1688–1758 j^r muutumatuks 22 % talunimedest. Kõige väiksem oli selliste talude osa Laiuse kihelkonnas (16 %), kõige suurem Palamuse kihelkonnas (32 %). Muutustele allunud talunimedest üle poolte puhul (55 %) sai talu uue nime kahel korral, kolmel korral muutus nimi 12 %–l ja neljal korral 1 %–l taludest. Muutusi oli võimalik kõige rohkem fikseerida aastail 1731, 1750 ja 1758. 1731. aastaks said paljud talud uue nime põhjusel, et tühjenenud talu asustati taas ja talu hakati kutsuma uue peremehe järgi. Seega polnud

siin tegemist mitte niivõrd taluperemeeste vahetumisega kui võrd tühjenenud talude kasutuselevõtmisega. 18. sajandist võib tuua hulga näiteid, mil talus on lühikese ajavahemiku jooksul vahetunud 3–4 erineva lisanimega peremeest. Pataste külas elas 1688. a. *Pattas Thomas*, 1731. a. leidus selles talus *Kolgo Pedro* pere, 1744. aastal oli peremeheks *Pattasse Peedo*, 1744. a. asus talu maal kaks peret, nimelt *Kogri Jahn* ja *Kogri Jurry*, 1758. a. aga juba *Rebbasse Andres* ja *Rebbasse Rein*. Tealamaa külas elas 1688. aastal *Teppo Johan Hans*, 1744. aastal oli peremeheks *Hannusse Mart*, 1744. ja 1750. aastal *Tambi Jaan*, 1758. aastal aga *Thelama Thomas*. Endine perenimi võis pikkade aastate tagant uuesti välja ilmuda ja siis uuesti kaduda. Viidike külas elas 1688. aastal *Melliko Mert*, 1721, 1723. ja 1731. a. oli taluperemehena mainitud *Dreier Maddi (Dreier Maddis)*, 1744. a. aga *Mellicko Sarma Thomas*. 1744. aastaks oli peremees uuesti vahetunud, selleks oli *Waido Jürri*, 1758. a. aga *Waido Jürri Johann*. Vaiatu külas elas 1688. a. *Mattis Andres*, 1731. a. oli samas talus *Keppa Peep*, aastail 1738, 1744, 1750 on taluperemehena kirja pandud *Mattis Andres*, 1758. a. aga *Mardi Jaco Jaan*.

Talunimed olid ka väga püsivad. Võidivere külas oli 1688. a. peremeheks *Wompa Michel*, 1731. a. *Womba Hans*, 1738, 1744, 1750. a. *Womba Michel*, 1758. a. *Womba Jaan*. Mõnikord võis üks nimi püsida suhteliselt pika ajavahemiku jooksul, kuid sellest hoolimata allus ta uue peremehe tallutulekul muutusele. Vaiatu külas elas 1688. a. *Michel Jaan*, aastail 1731, 1738, 1744, 1750 oli peremeheks *Michel Jaak*, 1758. a. aga *Pebo Hans*. Kõrenduse külas oli 1731. a. peremeheks *Kolgo Hans*, 1738. a. *Kolgo Jaan*, 1744. a. *Kolgo Mart*. Muutus ilmneb alates aastast 1750, mil peremehena oli mainitud *Kiwwi Jurry Mert*, 1758. a. aga *Kiwwi Jürri Jaan*.

Uue peremehe tallutulekul võis uue lisanime kõrval ka endine nimi püsima jääda. 1688. a. elas Odivere külas *Luiso Thoma Johan*, 1731. a. oli peremehena mainitud *Luiso Thomas* oder *Lowere Hannuck*, aastail 1738, 1744 ja 1758 aga *Luiso Lowere Hannuk*.

Ajavahemikus 1782–1858 jäi muutumatuks 68 % talunimedest. Valdav osa talunimedest (94 %) muutus vaid ühel korral ja seda peamiselt kuni 1816. aasta hingeloenduseni, seega veel enne perekonnanimede panemist talupoegadele. Kahe- ja kolmekordseid muutusi oli vähe. See on ka loomulik, kuna seoses talunime fikseerimise ja perekonnanimede pane-

zuga ei olenenud talu nimi peremeeste lisanimedega vahetumisest, vaid oli saanud iseseisva tähenduse.

19. sajandi esimesel poolel aset leidnud talunimedega muutused olid oma loomult teist laadi kui varasemad toimunud. Varem oli muutuse põhjuseks peamiselt vana peremehe lisanime asendumine uue peremehe omaga, nüüd, talunime kindlana fikseerimise tõttu, toimub võitlus mitme (enamasti kahe) lisanime vahel. Ilmselt kasutas rahvas üht, ametlikes paberites oli aga kirjas teine nimi ja aja jooksul toimus siis ühe nime lõplik kinnistumine. Seega sai paljudel juhtudel talu uueks nimeks varasemal ajal olnud peremehe lisanimi. Kärevere mõisa *Leppiko* hajatalu nimetati 1834. a. hingeloendis *Kerner* taluks, nimelt oli 1811. a. talu peremeheks olnud *Kernal Michel*. Sageli võttis ühe nime kinnistumine väga kaua aega. Lähte külas oli 1811. a. peremeheks *Krassi Ado*, 1816. a. nimetati seda talu *Kriska* taluks, 1826. a. aga *Krassi* taluks, 1834. a. on talu nimena uuesti märgitud *Kriska*, 1850. ja 1858. a. aga *Krassi*.

Mõnel juhul sai talu vahepeal uue nime, hiljem vana nimi taastus. Ojataga külas elas 1782. a. *Simo Jürri*, 1811. a. oli peremeheks *Rausi Maddis*, 1816. a. nimetati seda talu *Rausi oder Simo Tönno*, alates 1826. aastast kinnistus talu nimeks *Simo*. Kuid tuua võib ka vastupidise näite, kus talu nimi on läbinud järgmise arengutee: 1782. a. *Reino Peter*, 1805. a. *Pässi Michel*, 1811. a. *Reino Petri* (peremees *Pessi Pertel*), 1816–1858 *Pässi*. On tekkinud ka huvitavaid kombinatsioone ja ebatavalisi arengukäike. 1782. a. oli Tarakvere mõisa hajatalu peremeheks *Annusse Michkel*, 1795. a. on peremehena kirjas *Annusse oder Kuvia Michel*, 1805. a. aga *Kuvia Jaani Michel*, 1811. a. elas talus *Annusse Michel*, aga alates 1816 on talu nimeks kinnistunud *Mihkli*. Seega nii mõnelgi juhul on peremehe eesnimest või ka nimele lisatud täiendist kujunenud uus nimi. Karivere külas oli 1816–1834 *Ribaka Toma* talu, 1850. a. on talu nimena mainitud *Riebako Thomani*, 1858. a. on aga uue nimena kirja pandud *Thomanni*.

19. sajandi keskpaigas aset leidnud talunimedega muutused ei ole enam niivõrd tingitud nimedega vaheldumisest, siin tulevad juba esile teised asjaolud. Üks põhjus oli püüd vabaneda sama nime korduvast kasutamisest. Nime muutmine fikseeriti maade mõõtmisel. Näiteks Kassinurme mõisas toimus maamõõtmine aastal 1855 [23], 1858. aasta hingeloendis oli juba mitmel talul uus nimi. See põhines enamikul juhtudel ikkagi

talude endise peremehe ühel lisanimel. Nii oli Kassinurme külas kaks *Peetso talu*, 1858. aastaks oli üks neist saanud uueks nimeks *Tönnise*, teine *Eriko*. Esimeses oli 1811. aastal peremeheks olnud *Petzo Tönnise Tomas*, teises *Petzo Eriko Johann*. Samas külas oli olnud neli Härma talu, 1858. aastaks olid neist kaks saanud uue nime: esimene *Jago*, teine *Hanso*. Viimatimainitud talu peremeheks oli 1811. a. *Herma Hanso Herm*.

Osa talunimede muutusi on ilmselt tingitud asjaolust, et ametlik nimi kohandati rahva seas käibel olevaga. Kassinurme küla *Tönno talu* sai 1858. a. andmeil uueks nimeks *Tanni*, *Otsa talu aga Otti*. Viimatimainitud nime puhul saab jällegi viidata 1811. a. olnud peremehe nimele, selleks oli *Otza Otti Maert*. Järvepera küla *Petre Hanso talu* on mainitud ajavahemikus 1816–1834, 1850. a. on nimena märgitud *Keisiko Peter Anso*, 1858. a. hingeloenduse järgi sai talu nimeks *Keisiko*. Eerikvere külas leidis maade mõõtmine aset 1858. a., kuid juba 1850. aasta hingeloendis oli ajavahemikus 1816–1834 eksisteerinud mitu talunime asendatud uutega: *Kütti talu* uueks nimeks oli saanud *Linnase*, *Andi* nime asemel oli *Jussi*, *Thoma talu* nimeks sai *Vana Reino*, vaatamata asjaolule, et juba varem oli samas külas olnud *Reino talu*, mida nüüd nimetati *Noor Reino taluks*.

Mitmel juhul olemasolevat talunime täiendati, et eristada kahte samanimelist talu. Nii hakati Praaklimaa küla *Tido talu* nimetama *Tido Tönno* vastavalt taluperemehe eesnimel (peremeheks oli *Tönno Sikker*). 1858. aastal kutsuti talu *Tido Hans*. Samas külas oli 1850. a. veel talu nimega *Tido Jahn*, 1858. a. oli see kirjas kui *Tido Johan*. Kuni talude kruntimõõtmiseni 19. sajandi teisel poolel ei moodustanud talud maa-alalt tervikut. Vaid hajatalude puhul oli tegemist teiste talude maadest selgelt eraldatud tervikuga. Seetõttu võib oletada, et hajatalu nimi ei allunud nii kergesti muutustele kui küladesse kuulunud talude puhul ja oli seotud konkreetse paigaga. Võrreldes hajatalusid ja külade koosseisu kuuluvaid talusid vaatluse all olevas piirkonnas siiski sellise oletuse kehtivust kinnitada ei saa. Ajavahemikus 1688–1758 jäi muutumatuks umbes neljandik hajatalude nimedest, seega olulist erinevust siin võrreldes külade koosseisu kuulunud taludega ei ole. Seevastu ajavahemikus 1782–1858 jäi umbes 3/4 hajatalude nimedest muutumatuks, seega rohkem kui ülejäänud talude puhul. Ilmneb küllaltki suuri erinevusi eri piirkondade

hajatalude nimede säilimises. Näiteks Saadjärve mõisa hajatalude nimed olid väga püsivad, seevastu Kärevere mõisas, kus kõik talud olid hajatalud, allusid nimed pidevale muutumisele. Elistvere mõisa alalt võib välja tuua mitme hajatalu nimed (*Engwilla, Kakkolep, Sergla, Temmina*), millel oli järjepidevus ja mis ilmselt olid seotud konkreetse paigaga.

Külade vahel on talunimed püsivuses suuri erinevusi. Palamuse kihelkonnas oli 3 küla (Levala, Mägise ja Patjala), kus üle poolte talude nimed jäid 17. sajandi 80-ndatest aastatest alates püsima. Seevastu veidi vähem kui pooltes Palamuse kihelkonna külates ei jäänud 17. sajandi lõpust üksi talunimi muutumatuks. 18. sajandi jooksul on talunimesid muutunud kõikides külates, uus nimi on tulnud kasutusele 8–100 %–l taludest. 19. sajandi I poole jooksul ei olnud muutusi vaid 14 % külade puhul (Ronivere, Kilbavere, Mägise). Seega muutusi ei toimunud väikese talude arvuga külates. Ülejäänud külates muutus 7–86 % talunimedest. 19. sajandi I poole jooksul said rohkem kui pooled Järvepere, Toovere, Mõisamaa, Raadivere ja Veia külade talud uue nime.

Valdaval osal taludel oli ainulaadne nimi. Nii näiteks oli 1858. a. Laiuse kihelkonna 494 talu kohta 318 erinevat nime, seega 36 % taludest kandis korduvat nime. Selliste talude osakaal ulatus vaadeldaval alal 28 %–lt Torma kihelkonnas kuni 48 %–ni Palamuse kihelkonnas.

Korduvatest talunimedest 79 % tulid ette vaid ühes kihelkonnas (näiteks *Adami, Eriko, Hindriko, Jakobi* jne.), 11 % kahes kihelkonnas (*Erma, Kiwistiko, Toma, Raja, Leppiko*), 7 % kolmes kihelkonnas (*Mölder, Kohli, Kangro, Arro, Nigola, Pello, Annuka, Mikko, Peetso, Puseppa, Reino. Simo, Tiedo*), 2 % neljas kihelkonnas (*Kubja, Maddi, Maddise, Tönno, Pedo*) ja 1 % viies kihelkonnas (*Otsa, Seppa*).

Korduvatest talunimedest enamik (53 %) esines kahel, 28 % 3–5, 12 % 6–10, 7 % rohkem kui 10 juhul. Talunimed, mis tulid ette rohkem kui kümnel korral, olid *Annuka, Kubja, Kohli, Maddi, Pebo, Puseppa, Reino, Tiedo, Tönno*. Kangronimelisi talusid oli 21, Otsa-nimelisi 35, Seppa-nimelisi 48.

Osa talunimedest olid ainulaadsed, nad esinesid korduvalt vaid kitsal alal. Tavaliselt oli neil juhtudel tegemist talu, sageli hajatalu jagunemisel tekkinud kahe samanimelise taluga. Näitena olgu siinkohal toodud *Egliko, Engwilla, Ingli, Jõevälja, Jõusa, Kulometsa, Kakkolep, Karrina, Lammiko, Matjama, Meikavere, Olukvere, Saddala, Raja, Semmeli*,

Sergla, Sillaotsa, Sussiko, Urwita, Ujokese. Osal juhtudel kordus küla koosseisu kuulunud talunimedes külanimi talunime ühe osana (*Sudise, Wirtza, Liikatku, Kaitsemõisa, Terreda, Mägise*).

Käesolevas artiklis on tähelepanu pööratud talunimede kujunemise käigule ja nimede varieerumisele Põhja-Tartumaa viies kihelkonnas. Ilmselt väärib talunimede kujunemise ja muutumise küsimus põhjalikku uurimist ulatuslikuma maa-ala põhjal.

Tabel

Korduvalt esinenud talunimede arv Põhja-Tartumaa kihelkondades 1858. aasta hingeloendi alusel

Talunimi	Kihelkond					Kokku
	Laiuse	Maarja- Magdaleena	Palamuse	Torma	Äksi	
1	2	3	4	5	6	7
<i>Adami</i>	2					2
<i>Allajoe</i>					6	6
<i>Annuka</i>	6		3	4		13
<i>Annusse</i>	2					2
<i>Anso</i>		4	2			6
<i>Arro</i>	2		4		2	8
<i>Arro Hans</i>	2					2
<i>Egliko</i>			2			2
<i>Engwilla</i>					2	2
<i>Enno</i>			2			2
<i>Eriko</i>	2					2
<i>Erma</i>		2			2	4
<i>Hanso</i>	2					2
<i>Hindriko</i>	4					4
<i>Härma</i>	2					2
<i>Ingli</i>		3				3
<i>Isako</i>	2					2
<i>Iwaski</i>			3			3
<i>Jaani</i>	2		2			4
<i>Jago</i>	4			2		6
<i>Jago Jüri</i>	2					2

1	2	3	4	5	6	7
<i>Jakobi</i>	4					4
<i>Jaska</i>				2		2
<i>Johanni</i>	8					8
<i>Jora</i>		2				2
<i>Josti</i>		2				2
<i>Jöevälja</i>		2				2
<i>Jõusa</i>		2				2
<i>Kaitsemõisa</i>		3				3
<i>Kakkolep</i>					2	2
<i>Kalli</i>					3	3
<i>Kangro</i>	9		5		7	21
<i>Kapari</i>		2				2
<i>Karli</i>					2	2
<i>Karrina</i>					2	2
<i>Kasli</i>					2	2
<i>Kassi</i>					3	3
<i>Katti</i>		3				3
<i>Kauda</i>		2				2
<i>Kekki</i>					3	3
<i>Kesküla</i>				2		2
<i>Kerner</i>			2		2	4
<i>Kiira</i>			2			2
<i>Kiltre</i>			3			3
<i>Kirts</i>		3				3
<i>Kisli</i>		2				2
<i>Kiwistiko</i>	2	5				7
<i>Kohli</i>		5	2		4	11
<i>Kortza</i>	2					2
<i>Kosse</i>		3				3
<i>Krusa</i>			4			4
<i>Krusniko</i>					3	3
<i>Kubberi</i>	2					2
<i>Kubja</i>	5	4	5	2		16
<i>Kukke</i>					5	5
<i>Kullo</i>					2	2
<i>Kulometsa</i>	5					5
<i>Kursi</i>		2				2
<i>Kusma</i>	5				2	7
<i>Käpa</i>		2				2
<i>Kõrdi</i>	2					2
<i>Küt</i>		4				4
<i>Laari</i>		4				4
<i>Lallo</i>	2					2
<i>Lammiko</i>					2	2

	1	2	3	4	5	6	7
<i>Lane</i>		2					2
<i>Lassi</i>			2				2
<i>Lauri</i>					4	4	8
<i>Lello</i>		2					2
<i>Leppiko</i>			2			2	4
<i>Lükatku</i>					2		2
<i>Lille</i>				2			2
<i>Lillo</i>						2	2
<i>Liwa</i>		2					2
<i>Lokko</i>			2				2
<i>Lombi</i>						4	4
<i>Loovere</i>			2		2		4
<i>Loritse</i>						2	2
<i>Lubro</i>			2				2
<i>Lugi</i>				2			2
<i>Lukka</i>			2				2
<i>Löökesee</i>		5					5
<i>Maddi</i>		4	3	3	2		12
<i>Maddise</i>		2	2	3	2		9
<i>Maemerdi</i>		2					2
<i>Mardi Mihkle</i>		3					3
<i>Marka</i>			3				3
<i>Matjama</i>			2				2
<i>Matsi</i>		4				3	7
<i>Matsi Jüri</i>						2	2
<i>Meesla</i>		3					3
<i>Meikavere</i>			2				2
<i>Mekkats</i>			2				2
<i>Mettiko</i>		2					2
<i>Meusse</i>						2	2
<i>Mikko</i>		4	2	2			8
<i>Moggoma</i>			2				2
<i>Musi</i>					2		2
<i>Mutso</i>		2					2
<i>Mäe</i>		2				2	4
<i>Mäetaguse</i>			3	3			6
<i>Mägise</i>				3			3
<i>Mölder</i>			2	2		5	9
<i>Mötte</i>		3					3
<i>Mürra</i>				3			3
<i>Mürsi</i>		2					2
<i>Narwa</i>						2	2
<i>Nigula</i>		2	3			2	7

1	2	3	4	5	6	7
<i>Nihati</i>					2	2
<i>Nolga</i>		2				2
<i>Nudi</i>			2			2
<i>Nömme</i>		4		2		6
<i>Ohle</i>		7				7
<i>Olukvere</i>			2			2
<i>Ommedo</i>					2	2
<i>Otsa</i>	12	2	6	5	10	35
<i>Otti</i>					2	2
<i>Pæwaro</i>				2		2
<i>Paggare</i>			3			3
<i>Pappiarro</i>		2				2
<i>Parwe</i>		3				3
<i>Pawli</i>		2				2
<i>Pebo</i>	3	2	2	4		11
<i>Pedo</i>		2				2
<i>Peetso</i>		2	3		2	7
<i>Pello</i>	2	2	2			6
<i>Pertli</i>	6					6
<i>Petri</i>	5					5
<i>Piiri</i>			2			2
<i>Pilli</i>					4	4
<i>Poddari</i>				2		2
<i>Pohlaka</i>			3			3
<i>Posti</i>			2		2	4
<i>Prossa</i>		2	5			7
<i>Pulsti</i>					4	4
<i>Pusta</i>			4			4
<i>Pustusse</i>					2	2
<i>Puseppa</i>		8	2		3	13
<i>Putto</i>			2			2
<i>Püttseppa</i>	5					5
<i>Raja</i>	4			4		8
<i>Rasiko</i>	2					2
<i>Rausi</i>	5					5
<i>Rebase</i>					3	3
<i>Rehe</i>			4			4
<i>Reino</i>	6	2			2	10
<i>Retseppa</i>			2			2
<i>Roma</i>		2				2
<i>Rometi</i>					5	5
<i>Saare</i>	3					3
<i>Saddala Raja</i>	2					2
<i>Sae</i>		3				3

1	2	3	4	5	6	7
<i>Sawwi</i>		2				2
<i>Seljama</i>		2				2
<i>Semmeli</i>				2		2
<i>Senni</i>		2				2
<i>Seppa</i>	17	8	12	5	6	48
<i>Sergla</i>		2			2	4
<i>Sidri</i>					2	2
<i>Sillaotsa</i>					2	2
<i>Simo</i>	2			2	2	6
<i>Sirnawerre</i>		2				2
<i>Some</i>	2				3	5
<i>Sudiste</i>					5	5
<i>Sussiko</i>					4	4
<i>Tanni</i>			2			2
<i>Tarto</i>		2				2
<i>Temmina</i>					2	2
<i>Teppo</i>	2					2
<i>Terreda</i>	2					2
<i>Texi</i>					2	2
<i>Tiedo</i>	6	3	2			11
<i>Tillima</i>		2				2
<i>Tofre</i>			2			2
<i>Tohhiko</i>			2			2
<i>Toma</i>	3			3		6
<i>Torri</i>	2					2
<i>Totsi</i>			2		2	4
<i>Trossi</i>	2					2
<i>Tuiso</i>					2	2
<i>Täpsi</i>		2				2
<i>Tönno</i>	4	6	2	2		14
<i>Uellesoo</i>		2				2
<i>Ujokesse</i>		3				3
<i>Urwita</i>		2				2
<i>Ustallo</i>	2				2	4
<i>Wahhi</i>			6		2	8
<i>Waide</i>					2	2
<i>Walge</i>	2					2
<i>Wannakubja</i>					2	2
<i>Waska</i>			2	4		6
<i>Welgi</i>					3	3
<i>Weski</i>			2			2
<i>Wildi</i>					3	3
<i>Willemi</i>			3			3
<i>Wirtsa</i>		2				2
<i>Wissust</i>				2		2

ALLIKAD. KIRJANDUS

1. Polnische Akten / Hrsg. O. Roslavlev. München, 1970.
Bd. I. 1582 – 1591. (Heften zur Landeskunde Estlands; Heft 5).
2. Polska XVI wieku pod względem geograficzno–statystycznym: Inflanty / Wyd. J. Jakubowski, J. Kordzikowski. Warszawa, 1915. T. 13.
3. Die Revision Livlands 1601: Estnisches Siedlungsgebiet / Hrsg. O. Roslavlev. München, 1967. (Hefte zur Landeskunde Estlands; Heft 3).
4. Das Dorpater Land 1624 / 27 / Hrsg. O. Roslavlev. München, 1965. (Hefte zur Langreskunde Estlands; Heft I).
5. Die Revision Livlands 1638: Estnisches Siedlungsgebiet / Hrsg. O. Roslavlev. München, 1967. Hefte zur Landeskunde Estlands; Heft 4).
6. Riksarkivet. Östersjöprovinsernas Jordrevisionshandling. Vol. 37.
7. ИТАДА. F. 274. Nim. 1. S. 171.
8. Samas. S. 174.
9. Samas. S. 189.
10. Samas. S. 200.
11. Samas. S. 210.
12. Samas. S. 225.
13. Samas. S. 238.
14. EAA. F. 1865. Nim. 2. S. 32–44, 56–58, 127–129, 163–167.
15. EAA. F. 567. Nim. 2. S. 1–58, 146–192, 268–288, 453–475; Lāti RAA. (Latvijas Valsts Vestures Arhivs). F. 186. Nim. 3. S. 108, 117, 122, 359, 363.
16. EAA. F. 2434, 1258, 1261, 1265, 1266.
17. V. Pall. Põhja–Tartumaa kohanimed I–II. Tallinn, 1969, 1977.
18. J. Linnus. Lisanimi Sepa–Raudsepa // Emakeele Seltsi Aastaraamat. 1967. Nr. 13. Lk. 103–111.
J. Linnus. Maakäsitöölised Eestis 18. sajandil ja 19. sajandi algul. Tallinn. 1975.
J. Linnus. Põhja–Tartumaa talupoegade lisanimedest 18. sajandil // Emakeele Seltsi Aastaraamat. 1971. Nr. 17. Lk. 99–107.
H. Palli. Eesti isikunimede kasutamisest meie rahva vanema ajaloo (XII–XVI saj) uurimisel // ENSV TA toimetised: Ühiskonnateaduste seeria. 1961. Nr. 2. Lk. 132–143.
H. Palli. Eesti isikunimedest Harju– ja Järvamaal XVI sajandil // Keel ja Kirjandus. 1959. Nr. 10. Lk. 596–608.

19. H. Ligi. Talupoegade koormised Eestis 13. sajandist
19. sajandi alguseni. Tallinn, 1968. Lk. 124.
20. V. Pall. Põhja-Tartumaa kohanimed. II. Tallinn, 1977. Lk.
106-184.
21. Samas. Lk. 161.
22. Samas.
23. EAA. F. 1427. Nim. 1. S. 177.

ÜBER DIE NAMEN DER BAUERNHÖFE IN NORD- TARTUMAA

Ülle Liitaja

Z u s a m m e n f a s s u n g

In dem Artikel werden sich die Namen der Bauernhöfe in 5 Kirchspielen im Zeitraum von 1582 bis 1858 hauptsächlich auf die Materialien der Revisionen stützend, betrachtet. Der Artikel ist zur Ergänzung an die Monographie von Phil. Dr. V. Pall "Ortsnamen von Nord-Tartumaa" gedacht, von dem historisch-statistischen Standpunkt betrachtet.

Die im Jahre 1858 existierende Mehrzahl der Namen von Bauernhöfen (67 %) stammen schon aus dem 17. oder 18. Jahrhundert. Aus der ersten Hälfte des 17. Jh-s sind wenige Namen erhalten, aus der zweiten Hälfte sind 16 % von den Namen erhalten. Ein großer Teil der Bauernhöfe (36 %) hatte schon mehrmals genutzte Wiederholungsnamen.

Die Frage der Bildung, Änderung und Variierung der Bauernhöfe soll gründlich untersucht werden, gerade in dem umfangreichen Gebiet.